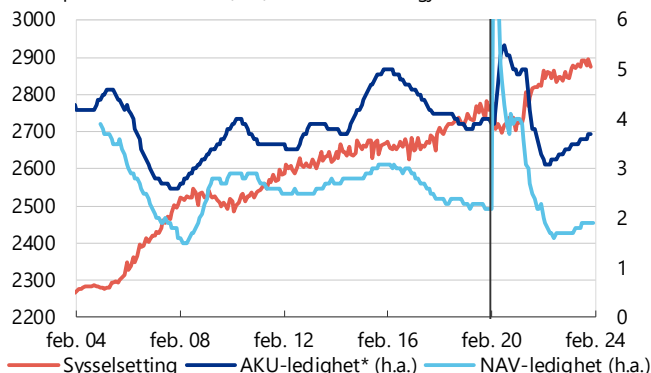

Mandag publiseres **Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) for januar**. Statistikken inneholder bl.a. tall for arbeidsledighet og sysselsetting for personer som er bosatt i Norge. AKU-ledigheten har steget jevnt og trutt det siste halvannet året, jf. figuren under. Mens ledigheten var 3,1 prosent i mai 2022, hadde den økt til 3,7 prosent i desember i fjor. Økningen tilsvarer 19 000 flere ledige. Samtidig har sysselsettingsveksten avtatt, og vokser mer i tråd med veksten i arbeidsstyrken, slik at sysselsettingsandelen har stabilisert seg rundt 70 prosent. AKU gir et mer dekkende bilde av den totale arbeidsledigheten enn NAVs statistikk på registrerte ledige (omtalt under), ettersom AKU også fanger opp arbeidsledige som ikke har registrert seg hos NAV.

Norge: Sysselsetting og arbeidsledighet

1 000 personer. Prosent (h.a.). 15-74 år. Sesongjustert.

*Trend.
Kilde: LSEG Datastream / Statistisk sentralbyrå / NHO

Tirsdag kommer statistikk for **sykefraværet i fjerde kvartal i fjor**. Det sesong- og influensajusterte sykefraværet (egen- og legemeldt) har økt i kjølvannet av pandemien, og var i tredje kvartal i fjor 6¾ prosent. Til sammenligning var sykefraværet i gjennomsnitt 6,1 prosent i perioden 2000–2019. Se nærmere omtale i "Verdt å vite" på neste side.

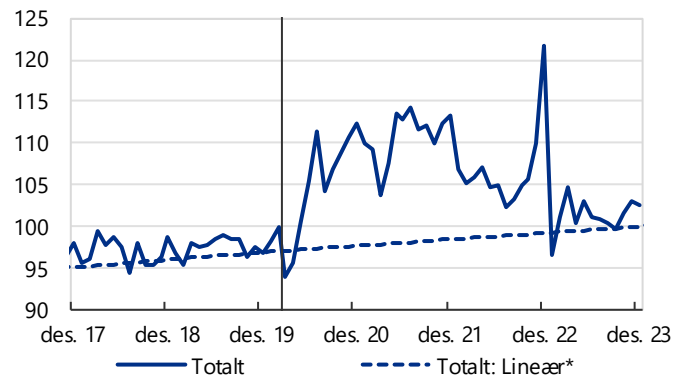
Tirsdag lanseres **Finans Norges Forventningsbarometer for første kvartal**. Barometeret måler norske husholdningers forventninger til egen og landets økonomi ("forbrukertillit"). Hovedindikatoren har ligget svært lavt siden våren 2022, og var i fjerde kvartal i fjor -33,5. Det er særlig oppfatningen av landets økonomi som har tyntet forbrukertilliten, men husholdningenes syn på egen økonomi og tilbøyeligheten til å gjøre større innkjøp er også dårlig. Utsikter til at inflasjons- og rentetoppen er bak oss vil trolig styrke forbrukertilliten i år. Bedre fremtidsstro vil kunne støtte opp under forbruket i løpet av året.

Torsdag kommer SSB med tall for **varehandels- og varekonsumindeksen for januar**. Varehandelsindeksen inkluderer tall for utviklingen i detaljhandelen, dvs. virksomheter som driver salg av varer til private husholdninger. Detaljhandelsomsetningen gir informasjon om utviklingen i vareforbruket, men dekker ikke alt vareforbruk. Varekonsumindeksen omfatter i tillegg forbruk av elektrisitet og kjøp av og drift av transportmidler. Varekonsumet har avtatt de siste to årene. Det

skyldes i hovedsak at varevridningen under pandemien er reversert. I desember i fjor lå varekonsumet noe over trendnivået, basert på utviklingen i årene forut for pandemien, jf. figuren under.

Norge: Varekonsumindeksen

Sesongjustert volumindeks, feb.2020=100

*Lineær trend: des.2014-des.2019.
Kilde: LSEG Datastream / Statistisk sentralbyrå / NHO

På fredag kommer NAV med **hovedtallene for arbeidsmarkedet for februar**, deriblant tall for registrert ledighet. I likhet med AKU-ledigheten har også den registrerte ledigheten økt det siste halvannet året. Økningen er imidlertid mer beskjeden: Fra 1,6 prosent i juli 2022 til 1,9 prosent i januar i år, ifølge sesongjusterte tall. Ledighetsnivået har ligget flatt de siste 6 månedene. Den registrerte arbeidsledigheten er likevel 0,8 prosentenheter lavere enn gjennomsnittet de siste 15 årene, jf. figuren over. Likevel viser også utviklingen i den registrerte ledigheten at det har blitt flere arbeidsledige og tyder på et noe mindre stramt arbeidsmarked.

Fredag kommer flash-estimatet for **konsumprisveksten i eurosonen i februar**. Tallet vil gi indikasjoner om inflasjonspresset avtar, og er derfor relevant for renteforventningene fremover. I tillegg slippes **arbeidsledighetstall i eurosonen for januar**. Ledighetsnivået var i desember rekordlave 6,4 prosent. Lav ledighet og høyt press i arbeidsmarkedet vil kunne øke lønns- og prispresset i økonomien, og vil også ha betydning for rentesettingen.

Bård Ola Tjønneland

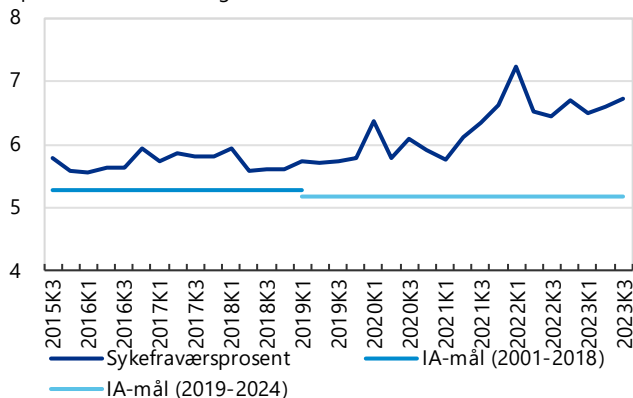
Kalender		Sist	Nå
Man 0800	NOR: AKU-ledighet, jan	3,7 %	
Man 0800	NOR: Prod.indeks B&A, jan (m/m)	-1,1%	
Tir-Tor	Vedum deltar på finansministermøte i G20		
Tir 0630	NOR: Forventningsbarometer, 24Q1	-33,5	
Tir 0800	NOR: Sykefravær, 23Q4	6,7%	
Ons 0800	NOR: Prisindeks nye boliger,23Q4 (å/å)	0,5%	
Ons 1100	ØMU: Economic Sentiment, feb	96,2	96,6
Tor 0800	NOR: Varehandelsindeksen, jan (m/m)	-0,9%	
Tor 0800	NOR: Varekonsumindeksen, jan (m/m)	-0,5%	
Tor 1000	Norges Banks valutatransak., mar	350M	
Tor 1430	USA: PCE-deflator, jan (m/m)	0,2%	0,3%
Fre 1000	NOR: Registrert ledighet, feb (ujust.)	2,1%	2,0%
Fre 1000	NOR: DNB Industri-PMI, feb	50,7	
Fre 1100	ØMU: HKPI (flash), feb (m/m)	2,8%	2,5%
Fre 1100	ØMU: Arbeidsledighet, jan	6,4%	6,4%
Fre 1600	USA: ISM PMI, feb	49,1	49,5

Arbeidskraften er vår viktigste ressurs. En god forvaltning av arbeidskraften bidrar til høy verdiskaping. Norge har en høy andel av den arbeidsføre befolkningen i jobb, men antall arbeidstimer per sysselsatt er relativt lavt, og bare litt over gjennomsnittet i EU. Arbeidstiden varierer mye mellom næringene. Noe skyldes ulike arbeidstidsordninger, blant annet omfang av deltidsarbeid, men også variasjoner i sykefraværet påvirker antall utførte arbeidstimer. Høyt sykefravær koster samfunnet dyrt.

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) som ble etablert i 2001, har blant annet mål om å redusere sykefraværet. IA-avtalen har blitt fornyet hvert fjerde år, men forrige gang ble perioden forlenget med to år grunnet pandemien. Målet i IA-perioden 2019-24 er å redusere sykefraværet med 10 prosent fra 2018. Etter pandemien har imidlertid fraværet økt betydelig. I fjor var fraværet (19) prosent høyere enn i 2018.

Sykefraværdagsverk og IA-mål

I prosent av avtalte dagsverk.

Kilde: SSB / NHO

Sykefraværet har store kostnader for bedriftene. I tillegg til utbetaling av sykepenger fører sykefravær til tapt produksjon, betaling til vikarer for lengre sykefravær og diverse andre ekstrakostnader. [Sintef har basert på en medlemsundersøkelse av NHO](#), beregnet at én ukes sykefravær kostet 13 000 i 2010 (18 300 kr i 2023-kr). Kostnaden avhenger av fleksibiliteten i bedriften og hvilken strategi bedriften har for å møte fraværet, for eksempel om andre kan overta arbeidsoppgavene. Sykefravær kan også føre til tapt inntekt for arbeidstaker på sikt, i tillegg til økte utgifter for folketrygden. Samfunnet er dermed tjent med at sykefraværet reduseres, og at flere deltar i arbeidslivet.

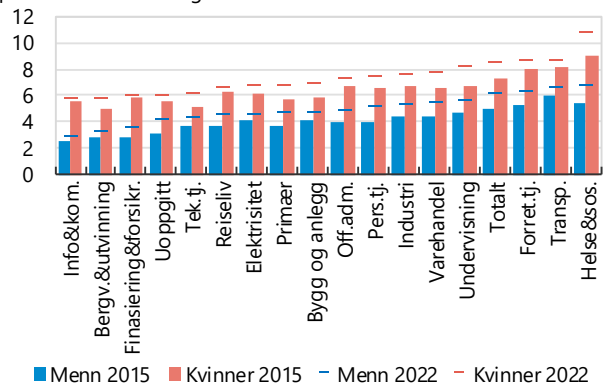
Økningen i sykefraværet siden 2018 må ses i lys av pandemiens innvirkning på sysselsetting, arbeidsvilkår og befolkningens helse. I starten av 2022 var samfunn og arbeidsliv underlagt restriksjoner av pandemien. Til tross for gradvise lettelser i restriksjoner og økt vaksinerings, fortsatte covid-19 å påvirke arbeidsstyrkens sykdom og sykefravær. Siden 2018 er sykefraværet grunnet sykdommer i luftveiene, inkludert covid-19-diagnoser, doblet fra 7 til 14 prosent av totale

sykemeldinger. Pandemien kan ha påvirket diagnosepraksisen ved sykmeldinger. Muskel-/skjelettlidelser og psykiske lidelser utgjør over halvparten av legemeldte sykefraværsdager.

Det er store forskjeller i sykefraværet mellom bransjer og kjønn. De bransjevis forskjellene i sykefravær førte til at det i den siste IA-avtalen ble igangsatt syv bransjeprogrammer, der sykefraværet var særlig høyt og eller hadde særlig potensial for å redusere sykefraværet. Det er også forskjell på kvinner og menn. Kvinner har i snitt mer sykefravær enn menn. Siden 2015 har imidlertid sykefraværet for menn gjennomgående økt i alle næringer, mens dette bare er tilfellet for enkelte næringer blant kvinner.

Sykefraværdagsverk, kvinner og menn

I prosent av avtalte dagsverk.

Kilde: SSB/NHO

Situasjonen understreker behovet for å jobbe videre med å redusere sykefraværet for å håndtere de komplekse utfordringene knyttet til sykefravær.

Victoria Sparrman

Område samfunnsøkonomi		
E-post	Ansvar	Mobil
oystein.dorum@nho.no	Sjeføkonom	907 88 762
eirik.ese@nho.no	Norsk økonomi	416 77 620
nina.lillelien@nho.no	Energi/klima	930 23 098
torill.lodemel@nho.no	Arbeidsmarked, lønn	924 25 850
hallvard.morck@nho.no	Norsk økonomi	970 75 067
victoria.sparrman@nho.no	Norsk økonomi, arb.marked	924 92 461
bard.ola.tjonneland@nho.no	Internasjonal økonomi	930 22 705